

významu zasnoubení a přinesly řadu novot, ale ne do té míry, aby stále neviděly v instituci zasnoubení poměr právní. Teprve Codex opouští tyto tradiční názory církve řím. kat. a prohlašuje zcela otevřeně, že závazek ze zasnoubení není závazkem právním, jest pouze t. zv. obligatio naturalis t. j. nezálovatelný a neuznává zasnoubení za jakoukoliv překážku manželství. Uznává toliko — ovšem nelogicky — že strana bezdůvodně zasnoubení zrušivší jest povinna straně druhé nahraditi škodu skutečně vzešlou.

—Km.—

Prof. dr. Baxa ve článku **»Zásada dělení moci ve státu a soustava parlamentární** sleduje geneticky vznik a vliv nauky Montesquieu-ovy o dělbě moci státní, jak vyvozena ze zidelisované a tím i zkreslené ústavy severoamerické, v Evropě pak byla postulátem politickým školy konstituční se zřejmou tendencí proti absolutismu panovníckému. Tato politická tendence nauky, jež téměř během celého 19. století probíjela se k uznání a přijata pak ve všech ústavách jako princip vedoucí, je příčinou, že nebyla včas poznána její protichůdnost se systémem parlamentním, s nímž ve většině případů na evropské pevnině je kombinována, neboť, je-li aspoň částečně možné materiální dělení funkcí státních, není tomu tak naprosto při formálním dělení. Systém parlamentní, jehož kořenkou je Anglie, na pevnině nejprve jako ústavní zvyklost zavedený, potom v řadě monarchií a zvláště republik (i u nás!) ústavními zákony zaručený je neslučitelný s principem dělby důsledně provedeným, který jako politická zásada ustupuje ze sféry aktuality do historie se zánikem absolutismu.

V. V.

Prof. Dr. Dobroslav Krejčí ukládá v obšírné stati **»Pojmy«, »politika«, »národní hospodářství« a »národohospodářská politika«** materiál, který je výsledkem jeho úvah o základních pojmech národního hospodářství. Osou jejich je snaha podati především jasnou definici národohospodářské politiky. Za tím účelem tvoří předmět jeho spekulace základní pojem »politika«, již definuje jako »snahu upravití jisté poměry podle něčích zájmů, pokud se úprava ta dotýká zájmů veřejných« — čímž postupuje metodou induktivní. Rozdělení pojmu politiky možno provésti podle subjektu, předmětu, zájmu, způsobu úpravy, projevu snahy a podkladu, o něž se snaha opírá. K definici vědy politické používá důsledně pojmu vědy jak jej vyložil loni při konstrukci vědy statistické. Věda je mu ve smyslu dynamickém »soustavnou činností, cílevědomou a účelnou, která směřuje k obohacení lidských vědomostí o nové poznatky«, ve smyslu statickém znamená pak »soustavný soubor výsledků určitého výseku takové činnosti«. Aby vymezil konečně pojem národohospodářské politiky, definuje — věren své metodě — pojem národního hospodářství a proto zabývá se zase pojmy »statek«, »stav hospodářský«, »hospodářský subjekt« a »hospodaření«. Národohospodářská politika je pak »soubor snah po úpravě národohospodářských poměrů podle jakýchkoli poměrů podle zájmů národního hospodářství (t. j. souboru jednotlivých hospodářství uvnitř určitého národa)«. Výměr vědy o národohospodářské politice podává se obdobně z definice vědy politické, právě jako věda o národohospodářské politice rozpadá se analogicky na teoretickou, historickou a praktickou, jejíž vůdčí ideou je dobro celku, t. j. mravní ideál co možná největšího zdokonalení a obšťastnění lidstva. Od vědy o národohospodářské politice je rozlišovati nauku o národohospodářské politice, která představuje autorovi jen určitý výsek vědy o ní, totiž jen soustavu obecných poznatků o národohospodářské politice v jejím celku.

D.

Prof. Dr. Rud. Dominik. **Prameny čs. bursovního práva v dějinném vývoji**, v studii k úvodní kapitole knihy: »Bursovní obchody po stránce právní, stručně a zhuštěně podává autor nástin vývoje bursovního práva od prvního počátku ediktu Marie Terezie, který pro jeho historický i právní obsah uvádí v plném původním znění. Vystižnou zkratkou zachycuje každou podstatnou změnu a vyzvedá všechny kristalisační prvky bursovního práva z různých etap vývoje: definici bursy, její účel, předmět obchodu, znamenání kursů, policejní dozor, instituce dohodců, zákaz pokoutních obchodů, umělé tvoření kursů, obchodů lhůtních a